

Underudvalget under Udvalget for
Forretningsordenen
UUF alm.del - Bilag 25
Offentligt

Folketinget — Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg, den 1. februar 2007

Til

udvalgets medlemmer

Referat fra mødet den 24. januar 2007 i UUF

Vedlagt følger referat fra ovennævnte mødes punkt 1 vedrørende møde med
justitsministeren om Dan Lyngesagen.

Med venlig hilsen
Jette Christensen,
udvalgssekretær.

**Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenens møde med justitsministeren
onsdag den 24. januar 2007 kl. 9.30 på Christiansborg**

Birthe Rønn Hornbech (V, formand for Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen, ordstyrer):

Jeg byder velkommen til det, vi har kaldt et møde, men for så vidt også et samråd. Og da jeg ved, der er repræsentanter fra offentligheden, og af hensyn til senere fortolkning af de indlæg, der måtte komme på mødet, så vil jeg kort gøre rede for de spilleregler, som er aftalt ved sidste udvalgsmøde. Og for en gangs skyld har jeg skrevet op for at huske det hele.

Mødet har jo en karakter, der går videre end almindeligt samråd, og det er også første gang – kan jeg sige til pressen – at udvalget indkalder en minister efter regler efter lov om undersøgelseskommissioner. Og så er det altså vigtigt, at der ikke efterfølgende opstår en diskussion om mødets karakter, og der ikke bagefter rejses tvivl, om vi har overholdt de regler, som efter lovens vedtagelse om undersøgelseskommissioner er indarbejdet i Folketingets forretningsorden også.

Ved et almindeligt samråd, åbent eller lukket, er det jo sådan, at da har ministeren pligt til at møde op, men bestemmer jo altid selv, i hvilket omfang hun vil svare, og uanset hvad, så er der en særlig sandhedspligt for ministeren. Det er også sådan, at spørgsmål til en minister skal holdes inden for det samrådsspørgsmål, der er stillet, for det er det, ministeren har forberedt sig på. Det er sådan de almindelige regler i et samråd.

Men det samråd, der altså er indkaldt til her – eller det møde, der er indkaldt til – har sin baggrund i rapporten fra en undersøgelseskommission, og vi har derfor ved sidste møde i udvalget besluttet, at ministeren selvfølgelig skal have de retsgarantier, som følger af forretningsordenen for disse sager. Det betyder for det første, at ministeren har ret til en bisidder, og som det jo vil ses af bilag i sagen, så har ministeren en bisidder.

Det spørgsmål, vi har stillet til ministeren, vedrører de svar, der er afgivet til Folketinget, men jeg vil alligevel godt minde om og henvise til forretningsordenens § 58, sidste punktum, hvor det fremgår, at hvis udvalget måtte ønske at få klarlagt faktiske forhold, så skal ministeren på forhånd gøres bekendt med det. Samrådsspørgsmålet drejer sig som sagt alene om svar afgivet til Folketinget, og der er ikke på nuværende tidspunkt i udvalget rejst noget ønske om klarlæggelse af faktiske forhold, hvorfor der altså heller ikke er tilgået ministeren nogen underretning om det.

Ministeren er i dag alene fulgt af de embedsmænd, som i hvert fald nogle af os kender fra en række samråd om andre spørgsmål i Retsudvalget. Ministeren er ved brev fra udvalget gjort opmærksom på retten til i dag at være ledsaget af bisidderen. Ministeren har i dag afstået fra at have bisidder med. Konklusionen af dette må være, at såfremt der under mødet måtte opstå spørgsmål, som ministeren måtte ønske at konferere med sin bisidder om, så må mødet udsættes på det punkt, for at ministeren kan foretage rådslagning med bisidderen.

Før jeg giver ministeren anledning til at præsentere embedsmændene, skal jeg spørge, om der er nogen, der har nogen bemærkninger til det her? Så kører vi efter det, og så giver jeg ordet til ministeren, dog at jeg vil bede ministeren lige – for dem, der ikke måtte kende embedsmændene – at vi lige får navnene på de embedsmænd, der er med.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Tak fru formand. Jeg har Jørgen Steen Sørensen med, der sidder her ved siden af mig, og ovre på bænken som ekstra forstærkning har jeg Jens-Christian Bülow og Morten Jakobsen, som også muligvis vil medvirke til besvarelse af nogle af spørgsmålene. Og så har jeg min ministersekretær, Johan Legarth, og min pressemedarbejder, Morten Langager, er med på tilhørerpladserne.

Ordstyreren:

Værsgo til besvarelse.

Justitsministeren:

Tak. I brev af 9. november fra sidste år til udvalget fremkom jeg med mine bemærkninger til den del af beretningen fra undersøgelseskommissionen i den såkaldte Dan Lyngesag, som vedrører min besvarelse tilbage i 2002 af et spørgsmål fra MF Søren Søndergaard vedrørende direkte kontakter mellem Politiets Efterretningstjeneste og Dan Lyngesag.

Udvalget har nu i et brev af 21. december 2006 anmodet mig om at redegøre nærmere for mine synspunkter. Udvalget beder mig mere præcist om – og jeg citerer – at redegøre nærmere for mine synspunkter, herunder spørgsmålet om angivelse af præmisser for svar på spørgsmål til Folketinget, samt redegøre for, om og hvorledes disse synspunkter vil påvirke fremtidige besvarelser.

Med hensyn til min vurdering af selve den omhandlede besvarelse til Søren Søndergaard har jeg ikke så meget at tilføje. Mine synspunkter er udførligt gengivet dels i de indlæg, der er blevet afgivet til kommissionen, mens undersøgelsen stod på, og dels i mit tidligere omtalte brev af 9. november 2006 til udvalget. Men jeg vil gerne i kort form sammenfatte mine synspunkter. Dernæst vil jeg komme ind på spørgsmålet om, hvordan undersøgelseskommissionens beretning vil påvirke fremtidige besvarelser fra Justitsministeriet til Folketinget.

Allerførst og helt overordnet vil jeg imidlertid gerne slå fast, at min allervigtigste prioritet som justitsminister i forhold til Folketinget er at have et godt, et produktivt og et tillidsfuldt samarbejde med Tinget, dets udvalg og dets enkelte medlemmer. Det er i den forbindelse helt afgørende for mig, at de svar, som jeg afgiver på spørgsmål fra Folketinget, er præcise og forståelige. Det var afgørende for mig før Dan Lyngesagen, det er afgørende for mig i dag, og det vil også være afgørende for mig fremover. Det vil jeg gerne have at der ikke efterlades nogen som helst tvivl om.

Jeg vender herefter tilbage til mine synspunkter vedrørende den konkrete sag, dvs. besvarelsen i sin tid af spørgsmålet fra Søren Søndergaard. Som jeg nævnte før, så har jeg for så vidt ikke på dette punkt noget væsentligt at tilføje i forhold til det, som jeg tidligere har anført både over for undersøgelseskommissionen og Folketinget, og derfor vil jeg bare sammenfatte mine grundlæggende synspunkter.

For det første: Den måde, som svaret til Søren Søndergaard blev udformet på, havde alene ét formål, nemlig at udvise størst mulig åbenhed om Politiets Efterretningstjenestes arbejde, samtidig med at de nødvendige hensyn til fortroligheden om tjenestens virksomhed blev iagttaget.

For det andet: I lyset af den mediemæssige omtale af Dan Lyngesagen i dagene forud for, at Søren Søndergaards spørgsmål blev stillet, var vi efter min opfattelse fuldt ud berettiget til i Justitsministeriet at gå ud fra, at det var spørgsmålet om direkte kontakter mellem efterretningstjenesten og Dan Lyngesag på rockerområdet, som Søren Søndergaard sigtede til med sit spørgsmål.

For det tredje: Denne afgrænsning kom efter min opfattelse klart til udtryk i den indholdsmæssige og sproglige udformning af besvarelsen. Der er således efter min opfattelse ikke belæg for, at besvarelsen med rimelighed skulle opfattes således, at der slet ikke – dvs. heller ikke inden for andre områder end rockerområdet – havde været nogen direkte kontakt mellem efterretningstjenesten og Dan Lyngesag.

For det fjerde: Det, der ud fra de fortrolighedshensyn, som skal varetages af efterretningstjenesten, ikke blev omtalt i besvarelsen, og som altså dermed skulle være hele omdrejningspunktet i denne sag, var en – i øvrigt meget begrænset – kontakt mellem tjenesten og Dan Lyngesag på et helt andet område, nemlig våbenspredningsområdet. Der er mig bekendt ikke fra nogen side blevet gjort gældende, at der skulle foreligge nogen form for kritisable forhold i denne

kontakt, og det illustrerer for mig det helt selvfølgelige i, at Justitsministeriet intet som helst ønske kunne have haft om at give Folketinget et forkert indtryk af spørgsmålet om direkte kontakter mellem efterretningstjenesten og Dan Lyne.

Dette er i kort form begrundelsen og baggrunden for, at jeg mener fortsat at kunne stå inde for min besvarelse af spørgsmålet fra Søren Søndergaard. Jeg henviser som sagt i øvrigt til mit brev af 9. november 2006 til udvalget og også de indlæg, der er blevet afgivet over for undersøgelseskommissionen. Jeg tilføjer for god ordens skyld, at undersøgelseskommissionen som bekendt ikke har forholdt sig til disse synspunkter. Det skyldes den fortolkning af lov om undersøgelseskommissioner, som kommissionens flertal anlagde, og hvorefter den nærmere vurdering af udformningen af besvarelsen af Søren Søndergaards spørgsmål ikke henhører under kommissionen, men under Folketinget.

Men undersøgelseskommissionen fastslog som bekendt, at der i overensstemmelse med, hvad der er anført i svaret til Søren Søndergaard, ikke havde været nogen direkte kontakt mellem efterretningstjenesten og Dan Lyne på rockerområdet, og det er naturligvis en vigtig pointe i sammenhængen. Samtidig må jeg konstatere, at der uanset det, jeg har anført, og som jeg altså fuldt ud står ved, er opstået en meget omfattende diskussion om, hvorvidt besvarelsen af Søren Søndergaards spørgsmål i tilstrækkelig grad præciserede, at man alene forholdt sig til spørgsmålet om kontakter mellem efterretningstjenesten og Dan Lyne på rockerområdet.

Selve det, at en sådan diskussion kan opstå, må i sagens natur gøre indtryk både på mig selv og også på Justitsministeriets embedsmænd. Dette er også baggrunden for, at jeg ved adskillige lejligheder har tilkendegivet, at hele forløbet af denne sag bestemt vil indgå i mine og Justitsministeriets overvejelser, når der fremover besvares spørgsmål om Politiets Efterretningstjeneste.

Når udvalget i sit brev til mig nærmere spørger, hvordan mine synspunkter vil påvirke fremtidige besvarelser til Folketinget, går jeg da også ud fra, at der navnlig tænkes på besvarelse af spørgsmål vedrørende Politiets Efterretningstjenestes virksomhed, som Justitsministeriet jo – navnlig i perioder – modtager ganske mange spørgsmål om. Det vil jeg gerne sige lidt om.

Det er velkendt, at en efterretningstjeneste kun kan løse sine opgaver vedrørende f.eks. forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og anden meget alvorlig kriminalitet, hvis der kan være en endog meget høj grad af fortrolighed om dens virksomhed. Det gælder ikke mindst med hensyn til, hvilke kilder tjenesten samarbejder med. Kunne tjenesten ikke arbejde under en sådan fortrolighed, så tror jeg, at det vil stå klart for enhver, at dens arbejde ville blive umuliggjort. Det er bl.a. også baggrunden for, at den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesten ikke varetages af Folketingets almindelige stående udvalg, men af det særlige udvalg vedrørende efterretningstjenesterne.

I overensstemmelse med dette har det faste udgangspunkt i mange år været, at spørgsmål fra f.eks. enkelte medlemmer af Folketinget om efterretningstjenestens nærmere virksomhed i konkrete sager er blevet besvaret med, at det ikke er muligt at give de ønskede oplysninger. Det er samtidig velkendt, at såvel Justitsministeriet som Politiets Efterretningstjeneste i de senere år har arbejdet for at skabe større åbenhed om tjenestens virksomhed. Der er jo ingen, der kan være interesseret i hemmeligholdelse for hemmeligholdelsens egen skyld, og det har derfor været en vigtig og en højt prioriteret opgave at se på, om man kan gå nogle skridt videre i retning af åbenhed – naturligvis hele tiden uden på nogen måde at kompromittere de grundlæggende fortrolighedshensyn, som jeg var inde på i starten.

Det er bl.a. udslag af denne prioritering, når efterretningstjenesten inden for de senere år f.eks. har oprettet sin egen hjemmeside, ansat informationsmedarbejdere og er begyndt at udgive årsberetninger om sin virksomhed. Det var, som jeg tidligere fremhævede, også et udslag af denne prioritering, når vi i besvarelsen af spørgsmålet fra Søren Søndergaard valgte at gå et skridt videre

end den sædvanlige praksis og faktisk give de oplysninger, det var muligt at give, og som vi i Justitsministeriet klart mente at spørgsmålet måtte tage sigte på.

I en vis forstand kunne det måske være nærliggende at drage den konsekvens af Dan Lyngesagen, at vi i Justitsministeriet nu må vende tilbage til den gammeldags form for besvarelse af spørgsmål vedrørende efterretningstjenesten, nemlig ud fra fortrolighedshensyn at afvise at give oplysninger. Så undgår man i hvert fald, at der opstår spørgsmål og misforståelser som i den foreliggende sag.

Jeg vil imidlertid gerne slå fast, at jeg ikke har noget som helst ønske om at bremse den åbenhedsproces vedrørende efterretningstjenesten, som jeg har beskrevet, og som jeg betragter som både en god og en sund proces i alles interesse. Det siger naturligvis sig selv, at jeg fremover vil være endnu mere opmærksom på, om hensynet til den nødvendige fortrolighed om tjenestens arbejde indebærer, at et egentligt svar på det, der spørges om, nødvendigvis må udformes på en måde, der kan indebære en risiko for, at det vil blive misforstået. I sådanne tilfælde vil det rigtigste for både regering og Folketing nok være, at jeg svarer, at det hensyn af særlige forhold, der gør sig gældende vedrørende efterretningstjenesten, ikke er muligt at give de ønskede oplysninger.

Men inden for de rammer, som jeg har skitseret, vil jeg bestemt fortsat bestræbe mig på at udvise størst mulig åbenhed om efterretningstjenestens arbejde, også når jeg besvarer spørgsmål fra Folketingets udvalg eller dets enkelte medlemmer.

Det, jeg her har sagt, tager som nævnt særlig sigte på besvarelse af spørgsmål vedrørende Politiets Efterretningstjeneste. Men det er måske på sin plads her til allersidst at gentage, hvad jeg begyndte med at sige, nemlig at det helt generelt er afgørende for mig, at de svar, som jeg afgiver på spørgsmål fra Folketinget, er præcise og forståelige. Derfor vil den diskussion, som er opstået i forbindelse med Dan Lyngesagen, naturligvis også mere generelt indgå i mine og Justitsministeriets overvejelser, når der fremover udarbejdes besvarelser af spørgsmål fra Folketinget.

Tak for ordet.

Ordstyreren:

Vi siger tak til ministeren. Er der spørgsmål til ministeren? Line Barfod, værsgo.

Line Barfod (EL):

Tak. Som formanden indledte med, er det jo et historisk møde, vi har her, og ingen af os har prøvet det her før, hvor Folketinget tager over fra undersøgelseskommissionen, men jeg går ud fra, at formanden er fuldt ud kompetent til at gribe ind, hvis der er et eller andet, man kommer til at gøre forkert her, eller man stiller forkerte spørgsmål.

Det, som jeg jo gerne vil tage fat i, det er: Hvad er det, der er ministerens forpligtelse i forhold til at besvare spørgsmål, og hvad er det, som ministeriet kan gøre for at – som ministeren sagde – gøre svarene så præcise og forståelige som muligt? Og der må jeg indrømme, at der er jeg meget enig med mindretallet i kommissionen, som på side 1249 udtaler, at – citat: mindretallet finder det vanskeligt at forstå argumentationen i de forklaringer, som er afgivet af Lene Espersen og Michael Lunn vedrørende valget mellem det begrænsede spørgsmål, der ville give mulighed for åbenhed om PET's arbejde, og det traditionelle svar. Såfremt ministerens svar blev forstået af spørgeren og andre, måtte man naturligt overveje, hvorfor ministeriet valgte at give et begrænset svar. Den umiddelbare forklaring synes kun at kunne være, at Dan Lyngesagen havde haft kontakt til PET på andre områder. Ellers synes det ikke at have mening at begrænse spørgsmålet. Citat slut.

Og det leder jo over til, at hvis det virkelig har været ministerens ønske, at svaret skulle kunne være forståeligt, jamen, hvis man så har regnet med, at spørgeren kunne forstå det, så må den naturlige konklusion, når man får et sådant svar, være, at så har der været kontakt på andre områder.

Og det vil sige, at ministeren så er gået ud fra, at Folketinget skulle gå i gang med at spørge til andre områder. Altså konstatere, at nå, svaret viser, at der har ikke været kontakt på rockerkriminalitet. Så stiller man et nyt spørgsmål, hvor man så på baggrund af svaret spørger: Har der så været kontakt i forhold til cykeltyverier? Har der været kontakt i forhold til indbrud? Har der været kontakt i forhold til miljøforbrydelser? Og så kan man jo blive ved. Altså, det bliver meget besværligt som folketingsmedlem, hvis det er det, der har været tankegangen fra ministeriet, at man skulle kunne forstå begrænsningen i svaret, og man derfor skulle gå videre med at spørge til alt muligt andet.

Den anden mulighed, der ligger, for at forstå, hvad det er, ministeren har villet med svaret, er jo, at det, man har ønsket, det var, at spørgeren og andre, der læser svaret, skulle forstå det, som at der ikke havde været nogen kontakt med PET. Og dermed, at man holdt op med at stille flere spørgsmål.

Og det, der undrer mig, det er, at ministeren ikke, hvis man er i tvivl om, hvad det er, der er spurgt til, så kontakter spørgeren. Altså, man går bare ud fra, at man ved, hvad det er, spørgeren spørger til. Men det kunne jo lige så vel være, at det, som spørgeren var interesseret i, det var at finde ud af, om der overhovedet havde været kontakt mellem Dan Lynge og PET, fordi det var meget, meget alvorlige anklager, der blev rejst af Dan Lynge i pressen, og man ønskede at få afklaret: Hvor omfattende har kontakten været med Dan Lynge? Hvor store dele af systemet har været i kontakt med ham? – og derfor finde ud af, om der havde været direkte kontakt mellem PET og Dan Lynge eller ej. Og det kunne man jo nemt afklare – hvad var det egentlig, spørgeren ville? – ved at ringe og spørge. Eller også så kunne man i hvert fald i svaret have afgrænset og tydeligt skrevet, at det her var kun et begrænset svar, og der faktisk var yderligere oplysninger, som man så bare ikke ønskede at videregive.

Det er jo også det, som fremgår af det notat, som Folketingets Lovsekretariat udarbejdede i 2004 til baggrund for det samråd, som Retsudvalget havde med ministeren på det tidspunkt om denne her sag, hvor der er gennemgået en lang række tidligere sager om undersøgelseskommisioner og udvalg osv., der har været gennem tiden, og hvor det fremgår gang på gang, at såvel undersøgelseskommisioner som Folketinget har kritiseret svar fra ministre, hvis det ikke tydeligt har været angivet, at de kun gav delvise besvarelser.

Ordstyreren:

Lige et par praktiske ting. Der er nogen, der har spurgt, om det er en ny socialdemokrat, der har sat sig der. Det er altså fra pressen, og nu har vi altså ikke flyttet ham, så nu lader vi ham sidde, ikke?

Det var det ene. Så er der jo omdelt – skal jeg lige gøre opmærksom på – et notat om ministres oplysningspligt, som Line Barfod har taget med i sit spørgsmål. Der må vi jo så minde om, at dels er der jo altså nogle regler om oplysningspligt, men her er vi undergivet princippet om, at man ikke er forpligtet til selvinkriminering. Det går jeg ud fra at vi er enige om. Jeg kunne ikke lige finde det i stikordsregisteret, men det er i hvert fald et princip, vi er enige om vi ikke presser ministeren til.

Det er måske lige så praktisk, hvis ministeren bestræber sig på, at vi kan høre, hvornår det er opfattelsen af de generelle regler, ministeren eventuelt svarer på, og hvornår det er, ministeren har lyst til at svare på spørgsmål omkring Søren Søndergaards brokkerier, ikke? Værsgo.

Justitsministeren:

Jamen, jeg kan starte med at sige til det generelle først – til Line – at, altså det er en helt fast praksis for os, at vi besvarer de spørgsmål, der kommer fra Folketinget, men vi ringer altså ikke til spørgeren og begynder at tage en diskussion af: Hvad mener du med dit spørgsmål? Jeg vil sige, at med det antal spørgsmål, der bliver besvaret af mig hvert år, så ville der skulle ansættes en del flere mennesker i Justitsministeriet, hvis spørgeren skulle kontaktes, for at man lige skulle finde ud af,

hvad baggrunden for svaret var. Vi svarer på de spørgsmål, der kommer, sådan som vi mener, at spørgeren – som vi fortolker, at spørgeren – ønsker at få svar på, og så må spørgeren jo vende tilbage, hvis man er utilfreds med svaret. Det er en helt fast praksis, og det har vi tænkt os at fortsætte med.

Altså, jeg ved ikke, hvordan folketingsmedlemmerne ville stille sig, men jeg ved i hvert fald fra mig selv, at jeg ville da føle mig sådan – jeg ville da ikke have det særlig godt med, hvis der var en minister eller en ministers embedsmænd, der ringede og begyndte at udspørge mig om, hvad baggrunden var for mit spørgsmål. Altså, det ville jeg ikke bryde mig om. Altså, det må holde folketingsmedlemmer frit for at stille spørgsmål.

Så til den konkrete sag og Dan Lyngesagen. Altså, jeg vil blot gentage, Line: Vores eneste ønske, da vi kiggede på svaret, der skulle afgives, det var at åbne op for mere åbenhed omkring PET's arbejde. Og jeg vil sige, hvad jeg også sagde i mit første indlæg: Den mediemæssige omtale, der havde været i dagene forud for, at Søren Søndergaard stillede spørgsmålet, den omhandlede rockerkriminalitet, og derfor var vi helt overbeviste om – det er jo typisk sådan, at når folketingsmedlemmer stiller spørgsmål, så vedrører det sager, der er oppe at vende i pressen – derfor var vi overbeviste om, at det var den påståede kontakt, der interesserede Søren Søndergaard, og så blev svaret afgivet. Og svaret var jo ikke særlig langt, så jeg vil godt tillade mig at læse det op; bare så vi har in mente, hvad det var, der rent faktisk blev skrevet.

Jeg svarede: I forbindelse med den senere tids presseomtale af et samarbejde mellem politiet og den tidligere rocker Dan Lynges er det bl.a. fremgået, at Dan Lynges har haft kontakt til politiet og videregivet en række oplysninger fra rockermiljøet. Politiets Efterretningstjeneste har i forskellige sammenhænge været involveret i den politimæssige indsats i forhold til rockerkriminaliteten. Chefen for Politiets Efterretningstjeneste har meddelt mig, at han har talt med nuværende og tidligere ansatte og søgt oplyst, om man i den forbindelse også fra efterretningstjenestens side måtte have været i direkte kontakt med Dan Lynges. Han har på den baggrund meddelt mig, at der ikke er fremkommet oplysninger om, at dette skulle være tilfældet.

Jeg mener, at den besvarelse, når man læser den meget grundigt, at så fremgår det, at besvarelsen vedrører rockerkriminalitet.

Men Line, som jeg sagde det i mit første indlæg, og som jeg synes er vigtigt at få præciseret: Jeg syntes selv, og det syntes mine embedsmænd også, at det var et godt svar, der blev afgivet, og at det afgrænsede, hvad det var, man besvarede. Men der har jo været en meget stor diskussion efterfølgende om den besvarelse, og derfor er det selvfølgelig også klart, at jeg vil bestræbe mig på, i det omfang det bliver muligt at besvare den type spørgsmål på lignende måde i fremtiden, at gøre det endnu klarere, så der ikke er tvivl fra folketingsmedlemmerne om, hvad det er, der rent faktisk er svaret på.

Til dit andet spørgsmål om mindretalsudtalelse og om, hvorvidt man overhovedet kan svare på den her måde – for du stiller jo sådan set spørgsmålstegn ved, om man overhovedet kan begive sig ud af den gren og begynde at svare andet end det sædvanlige formummede om, at det kan man ikke udtale sig om – til det vil jeg sige, at det kommer selvfølgelig an på, hvor mistænksom man er, men jeg tror nu generelt, jeg vil sige om den erfaring, jeg har som medlem af Folketinget i 12½ år, at langt de fleste gange, hvor folketingsmedlemmer stiller spørgsmål, der er de ikke ude med det store fiskenet for at vide alt på et eller andet område. Det er tit typisk på et enkelt sagsområde, de gerne vil have et meget klart svar. Og hvis de får et klart svar på det område, så følger de ikke op og begynder at spørge ind på alle mulige andre områder.

Så jeg mener ikke, at den problemstilling, du rejser, om, at man ikke kan svare på et enkelt område, uden at det skal åbne op for, at så vil man have svar på 20 andre ting – jeg mener ikke, at den problemstilling egentlig passer særlig godt på den måde, som folketingsmedlemmer normalt arbejder på. Normalt går folketingsmedlemmer faktisk ret målrettet efter at få svar på et enkelt

område, og hvis jeg der kan give flere informationer, så synes jeg altså ikke, at der er noget problematisk i det. Men det er jo en afvejning, om man synes, det ene eller det andet er rigtigt. Jeg har syntes, det var en rigtig vej at gå.

Ordstyreren:

Jeg skal selvfølgelig lige sige, at jeg kom til at bruge ordet brokkerier – der var ikke derved en stillingtagen til Søren Søndergaards spørgsmål, men alene en henvisning til den diskussion, der var bagefter, altså, for at det lige skal stå helt klart. Det kunne jeg ikke drømme om.

Ole Sohn. Har du ikke bedt om ordet? Du frafalder.

Glimrende. Line, værsgo.

Line Barfod (EL):

Tak. Først lige til noget af det sidste, ministeren sagde, om, at hvis folketingsmedlemmet får et klart svar, så følger man jo ikke op og spørger om noget andet. Nej, det er jo det, der er problemet med det svar, der er givet i denne sag, at man tror, man har fået et klart svar, og derfor ikke følger op og dermed ikke – hvis det er det, der har været formålet med svaret – bliver opmærksom på, at der kan være noget på nogle andre områder, som var væsentlige for Folketinget at få at vide for at kunne vurdere omfanget af Dan Lynge-sagen.

Altså, på det tidspunkt, hvor spørgsmålet er stillet og svaret kommer, er det jo stadig væk meget uklart, hvor omfattende den sag egentlig er. Det er nogle anklager, som for de fleste af os må forekomme fuldkommen uhyrlige, og som man stadig, indtil man så kommissionens betænkning om, at det var korrekt, mange af de anklager, der var fremkommet, jo måtte have svært ved at tro på. Altså, det er jo skræmmende læsning, når man kan læse i kommissionens konklusioner, at man bl.a. fra politiets side har bragt sig i en situation, hvor man ikke kunne gribe ind over for kriminelle handlinger; man har bragt sig i en situation, hvor man har misbrugt retssystemet osv.

Og derfor er det jo væsentligt for Folketinget på det tidspunkt, hvor man begynder at spørge ind til sagen, at finde ud af: Hvor omfattende er den egentlig? Herunder finde ud af: Hvor store dele af systemet har været i kontakt med Dan Lynge? Omfatter det også PET? Fordi det kan jo være med til, hvis man bekræfter, at PET har været i kontakt med Dan Lynge, kan det jo være med til at give et billede af, at det faktisk er en omfattende sag; der er noget om det, han siger; det er noget meget alvorligt, som man bør få nedsat en undersøgelseskommission til at se på.

På det tidspunkt var der jo ikke nedsat nogen undersøgelseskommission. Det var jo noget af det, som først skete senere, og derfor er det jo meget væsentligt, at Folketinget ikke bare får et klart svar, men også et fyldestgørende svar, eller, hvis man ikke vil give et fyldestgørende svar, så får et svar, hvor forudsætningen meget tydeligt fremgår.

Og jeg er enig i, når ministeren siger, at det er godt embedsmandsarbejde. Ja, hvis man ser det sådan ud fra sådan rent juridisk håndværksmæssigt, kan man sige; altså koncipisten af det her svar har været utrolig dygtig og fortjener en fremtrædende plads i magtens galleri, hvis den bliver sat op igen. Men det nytter bare ikke i forhold til, at Folketinget har brug for at kunne stole på svarene. Det siger ministeren jo også i sin indledning, at det er afgørende, at der er et tillidsfuldt samarbejde mellem ministeren og Folketinget. Og derfor er vi jo nødt til at kunne få nogle svar, hvor at, hvis de kun dækker er del af det brede område, der er spurgt til, så fremgår den forudsætning klart.

Og hvis ministeriet er i tvivl om, hvor bredt man spørger, så kan de enten ringe – jeg vil sige, at det er jeg nu jævnlige ude for, at man gør fra ministerierne, enten hvis man ikke mener, det er det rigtige ministerium, der er spurgt til, og man derfor skal vide noget mere om baggrunden for spørgsmålet for at finde ud af, om det nu er det rigtige ministerium, eller hvis man simpelt hen er i tvivl om, hvordan man skal svare. Eller også så kan man i ministeriets svar klart angive: Vi har

forstået, at det, der spørges til, er sådan og sådan. Og så svarer man på det. Så er ingen i tvivl om, hvad det er, der er svaret på.

Og det er jo, som jeg sagde før, også tydeligt gengivet i det her notat fra 2004 med gennemgang af de forskellige undersøgelser, der har været tidligere om denne her slags svar, hvor det fremgår i forhold til Kjærbølsagen – altså tilbage til dengang, hvor »Hans Hedtoft« gik ned – at man nåede frem til, at ministeren har forpligtelse til, når vedkommende besvarer et spørgsmål i Folketinget, at svare på en fyldestgørende og korrekt måde, således at væsentlige oplysninger ikke forties for Folketinget. Og Folketinget valgte at understrege det beklagelige i, at ministeren så ikke havde levet op til det.

I forhold til dagpengesagen da lagde man også fra dommerundersøgelsen en norm til grund om en korrekt og fyldestgørende information af Folketinget, og Folketingets flertal tilsluttede sig kritikken af ministeren.

I forhold til sagen om kreativ bogføring i Skatteministeriet lagde kommissionsdomstolen også normen til grund om, at væsentlige oplysninger af betydning for Folketingets stillingtagen ikke må foreholdes stillingtagen. Og kommissionsdomstolen karakteriserede daværende skatteminister Anders Fogh Rasmussens svar til Folketinget som urigtige, behæftede med fejl eller meget uklare. Han var så selv gået af, så Folketinget tog ikke stilling til det, men ...

Det samme i Spar Nord-sagen, hvor det særlige undersøgelsesudvalg fastslog, at upræcist formulerede spørgsmål ikke fritager en minister fra forpligtelsen til at give fyldestgørende besvarelser, og det legitimerer ikke tilsvarende upræcise svar eller såkaldte ikkesvar. Og da var Ole Stavad så også gået af, før Folketinget tog stilling til den undersøgelse.

Men for at sige, at der ligger altså en norm om, at man skal svare fyldestgørende, og hvis ikke man gør det, så skal man gøre det meget klart. Og derfor – ud fra også det, ministeren siger om, at man fremover til bestrebe sig på at svare mere klart – betyder det så, at man skal forstå det sådan, at ministeren sådan set i bagklogskabens klare lys mener, at det var beklageligt, at svaret blev udformet på den måde, som det gjorde, så man ikke tydeligt kunne se, at der var tale om en begrænset del, man svarede på?

Ordstyreren:

Værsgo til ministeren.

Justitsministeren:

Tak. Men jeg vil sige til dig, Line, i forhold til det sidste, du siger, at jeg er fuldstændig enig i den norm, du beskriver. Altså, vi tilstræber i de mange, mange hundrede – ja, over tusinde – besvarelser, der bliver givet fra Justitsministeriet hvert år til Folketinget, at det er korte, enkle, letforståelige svar, der bliver afgivet. Det bestræber vi os virkelig, virkelig på. Og derfor er jeg helt enig i, man kan sige dine generelle betragtninger om, hvordan en minister skal besvare spørgsmål. Sådan må det være. Og jeg vil sige, det var også det, vi forsøgte at gøre med den besvarelse.

Jeg ved godt, du har en anden opfattelse af det, men det var det, vi forsøgte at gøre, da vi svarede Søren Søndergaard. Det var ren venlighed fra min side af ikke bare at give det sædvanlige intetsigende svar, men prøve at give et svar, der fortalte noget mere. Og vi forsøgte virkelig at opstille meget klart præmisserne for vores besvarelse. Nuværende højesteretsdommer Jens Peter Christensen har også rost besvarelsen. Du har så også rost den juridiske udformning af den – måske med lidt andre ord end Jens Peter, men det lader vi nu ligge.

Men tilbage står, Line, som jeg også har sagt, at selv om jeg synes, vi gjorde os umage dengang og afgav en meget klar besvarelse, så har det gjort indtryk på mig, at der har været den her diskussion. Ingen tvivl om det. Og derfor vil vi gøre os endnu mere umage i fremtiden. Så vi har

lyttet til det, som Folketinget har sagt og efterlyst om at præcisere det endnu mere. Og det vil jeg gøre; det kan I roligt regne med.

Ordstyreren:

Ja tak. Er der andre, der ønsker ordet? Line igen.

Line Barfod (EL):

Bare: Det glæder mig, at ministeren fremover vil tage kritikken til efterretning, og det forstår jeg så som, at ministeren så også set i bagklogskabens lys beklager, at det så ikke endnu var slået igennem på det tidspunkt, at det er diskussionen, der så har udløst, at man fremover vil gøre det mere klart, ikke?

Ordstyreren:

Ja, det må vi jo høre hvad ministeren mener om.

Justitsministeren:

Jamen altså, jeg tror, jeg allerede har sagt det så klart, som jeg kan, at når Folketinget giver udtryk for, at de gerne vil have, at man svarer endnu klarere, så tager jeg det til efterretning. Jeg har ikke andet ønske end ud over at i det daglige have et godt samarbejde med Folketinget om lovforslag og andet, men også at der er tilfredshed med de besvarelser, der bliver afgivet, og derfor lytter jeg også. Og det mener jeg at enhver minister skal gøre; ellers så får man et besværligt liv herinde, og det er sjovere at diskutere politik end at diskutere formuleringer. Så det lytter jeg selvfølgelig til.

Ordstyreren:

Jeg tror, at vi må sige, at dette møde med ministeren er udtømt. Og derfor skal jeg også sige til alle dem, der ikke er med fra Justitsministeriet eller fra Folketinget – og det er kun dig – skal forlade lokalet, fordi resten af mødet uden ministeren er et lukket møde. Og det tager ikke ret lang tid.